

Naprzód Dolnośląski

Dziennik WK Polskiej Partii Socjalistycznej
Dolnego Śląska

Redakcja i administracja: Wrocław, ul. Wierzbowa nr 30,
telefon redakcji nr 623, administracji nr 117, Nr konta PKO
Wrocław VIII-183. R-k bież.: Bank „Spółem” Oddz. Wrocław

211 (237)

Wrocław, środa 23 października 1946 r.

Rok II

PPS wzywa: do szeregów!

Na posiedzeniu Rady Naczelnej PPS w dniu 25 sierpnia tow. Premier Osóbka-Morawski i generalny sekretarz tow. J. Cyrankiewicz zručili hasło:

Do dnia 1 stycznia 1947 Partia liczyć będzie 500.000 członków. Obecnie Partia liczy ponad 250.000 członków.

Wystarczyło by, żeby każdy PPS-owiec zwerbował choć w jednego nowego członka, aby wezwanie kierownictwa Partii zostało w pełni zrealizowane. Ambicją każdego naszego towarzysza powinno być, by szeregi partyjne powiększyć jeszcze bardziej i by każdy nowy członek PPS stał się jak najbardziej ofiarnym i oddanym socjalistom, aktywistą.

A więc pamiętajcie!

PPS wzywa do szeregów!

Do 1 stycznia — 500.000 członków.

Pełni optymizmu i chęci współpracy rozpoczynamy drugą sesję plenarną ONZ

34 PUNKTY PORZĄDKU DZIENNEGO : procedura — budżet — siedziba UNRRA — Hiszpania — Grecja kolonie i bomba atomowa

NOWY JORK (Obs. wł.). O godz. 21 (czas środk. - europej.) rozpocznie się druga plenarna sesja Organizacji Narodów Zjednoczonych. Porządek dzienny przewiduje: otwarcie, sprawozdanie pełnomocnictw, wybory uzupełniające, przyjęcie porządku dziennego, sprawozdania sekretarza generalnego i Rady Bezpieczeństwa oraz dyskusje nad nim, wybór 3 niestałych członków Rady Bezpieczeństwa, sprawozdanie komisji dla spraw UNRRA i in. Przewodniczyć będzie delegat belgijski Spaak. Przewiduje się też przemówienie prez. Trumana.

Obrazy potrwać około 6 tygodni. W tym czasie rozpatrzone będą 34 punkty, wśród nich sprawy proceduralne, agend i biur ONZ, budżetu i siedziby, pomocy UNRRA, likwidacji bezrobocia. Specjalne jednak zainteresowanie budzi sprawozdanie Komisji dla spraw energii atomowej, dalej złożony poprzednio w Radzie Bezpieczeństwa wniosek Polski w sprawie zajęcia zdecydowanego stanowiska wobec faszystowskiej Hiszpanii oraz wniosek Białorusi w sprawie Grecji.

PANAMA DO USA:

Oddajcie natychmiast bazy!

BUENOS AIRES (Obs. wł.). Radio brazylijskie podaje, że rząd republiki panamskiej zwrócił się do rządu Stanów Zjednoczonych z żądaniem natychmiastowego zwrotu baz, odstąpionych Ameryce w czasie wojny i jedynie na okres wojny. Chodzi o pewne punkty, położone po obu stronach kanału panamskiego, jak i male, ale niezmiernie ważne strategicznie wyspy, położone u wejścia do kanału na obu oceanach.

Jest to już druga nota na ten sam temat. Pierwsza wystosowana przez Panamę do USA w dniu 31 lipca br., pozostała dotychczas bez odpowiedzi.

Na czele delegacji polskiej stoi min. Rzymowski, który ówczesny przybył do Nowego Jorku statkiem „Queen Elisabeth”. Min. Rzymowski oświadczył, że przybywa z pełnym optymizmem i że wszelkie trudności w ułożeniu stosunków międzynarodowych zostaną usunięte, jeżeli nastąpi pełne zrozumienie państw, które były bezpośrednimi ofiarami hitlerowskiej agresji, a po raz drugi w tej roli znaleźć się nie chcą.

Ostatnia delegacja, która przybędzie do Nowego Jorku, będzie delegacją francuską złożoną z 10 osób. Na czele jej stoi dyrektor gabinetu premiera, ponieważ sam Bidault ze względu na akcję przedwyborczą nie może opuścić Francji. Statkiem „Queen Elisabeth” przybyło ogółem 150 delegatów, wśród nich Molotow i przewodniczący przewodniczący delegacji brytyjskiej Noel Backer (do czasu przybycia Bevina). Premier Unii Południowo-Afrykańskiej marsz. Smuts odleciał wczoraj samolotem z Kapsztadu.

Cale miasto jest bogato udekorowane flagami 51 państw, członków ONZ. Obrady będą się odbywały na przedmieściu Queens w budynkach, gdzie w r. 1939 mieściła się światowa wystawa. Budynki te odnowiono kosztem 2,5 miliona dolarów. Główna sala obrad może pomieścić ponad 2000 osób. Delegaci mieszczą w hotelach, które zarezerwowano w liczbie 162. We wszystkich hotelach śniadania będą podawane o godz. 7.30 rano, aby delegaci mogli zdążyć na obrady, które będą się rozpoczynały codziennie o godz.

9. Na obiad przewidziana jest półtoragodzina przerwa.

Obradom będzie się przysłuchiwało 500 dziennikarzy z całego świata. Z sali będą dokonywane transmisje telewizyjne. Za podium, na którym zasiądzie prezydium, znajduje się wielka mapa świata. Obrady plenium przewidziane są na pierwszy i ostatni tydzień. W międzyczasie będą pracowały liczne komisje.

Idea stworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych powstała na konferencji 26 państw w styczniu 1942 roku, a powołana została do życia w kwietniu 1945 roku w San Francisco. W konferencji tej brało udział już 50 państw. Rezultatem było powstanie Rady Narodów Zjednoczonych, na której zostawiono miejsce dla nieobecnej wówczas delegacji polskiej. Kartę podpisał wkrótce przedstawicielstwo Rzeczypospolitej. Oficjalne istnienie ONZ rozpoczęła 24 października 1945 roku, po ratyfikacji przez Związek Radziecki.

Pierwsze plenarne posiedzenie rozpoczęło się 10 stycznia br. w Londynie. W okresie 8 miesięcy od zakończenia tej sesji obradowały poszczególne czyny ONZ — Rada Bezpieczeństwa, Rada Gospodarczo-Społeczna i Komisja do spraw bomby atomowej.

Pojedynki na widny urzędach zwyrodniałe

PRAGA (PAP). Przed trybunałem ludowym w Pradze rozpoczął się proces przeciwko b. komendantowi obozu w Teresinie Jocklowi.

Zeznania świadków stwierdziły, iż oskarżony kazał w jednej z cel zamurować żywcem kilkumastu więźniów i w ciągu jednej nocy sam zamordował 29 osób. Jockl urządził często zabawy w obozie, podczas których odbywały się pojedynki na widny między więźniami żydowskimi. Proces wzбудził duże zainteresowanie w całej Czechosłowacji.

NAFTA! NAFTA!

5.000 Japończyków na straży

PARYŻ (Obs. wł.). Niezwykle żywo komentuje się nadeszła z Azji wiadomość, że 5.000 uzbrojonych żołnierzy japońskich pilnuje na Sumatrze wielkich źródeł naftowych, które są własnością kapitalistów anglo-amerykańskich. Żołnierze japońscy są doskonale uzbrojeni i znajdują się pod dowództwem oficerów angielskich i amerykańskich.

400-800 zł od ha wynieście jednolity podatek gruntowy

WARSZAWA (Obs. wł.). Wiceminister skarbu Dietrich na konferencji prasowej zapowiedział bliskie wprowadzenie nowego podatku gruntowego.

Po zniesieniu świadczeń rzeczowych rolnicy nie wpłacali prawie żadnych podatków do skarbu państwa. Rozumieli oni sami, że nie jest to słuszne. Przed wojną ściągano podatek gruntowy w 4 formach. Obecnie wprowadza się nowe zasady i podatek będzie jednolity, obliczany zależnie od jakości ziemi, stanu budynków i inwentarza oraz miejscowych cen na artykuły rolnicze.

Stawka podatkowa będzie wynosiła 400 — 800 zł. od hektara rocznie. Oznacza to dużą zniżkę, albowiem według norm przedwojennych, stawka wynosiłaby około 1300 zł. od hektara. Z wpływów Skarbu Państwa będzie pobierał tylko 20%, gmina i powiatowe związki samorządowe po 35%, ministerstwo rolnictwa 5%, reszta związki wojewódzkie. Zaliczki będą płacone w końcu października (Szczegóły na str. 5)

„Bracia muzulmańscy” zapowiadają wojnę świętą

PARYŻ (PAP). Jak donosi z Kairu agencja „France Presse” przywódca ruchu „braci muzulmańskich” Hassan el Banna oświadcza na łamach prasy, że „bracia muzulmańscy” powinni być gotowi, do wojny świętej. Hassan el Banna przypomina wszystkim Muzulmanom, że wojna święta jest nakazana przez Koran w wypadkach gdy na ziemi muzulmańskiej staje nieprzyjaciel.

Liczba żołnierzy polskich w Szkocji

LONDYN (PAP). Sekretarz parlamentarny ministerstwa wojny podał oficjalne cyfry dotyczące żołnierzy polskich w Szkocji. Ogółem stacjonuje w Szkocji 36.000 żołnierzy polskich. Z tego 16.200 służyło w czasie wojny w armii niemieckiej lub w organizacji Todta. Jedynie 1.334 z tych 16.200 przeszło do aliantów i walczyło po ich stronie.

Bevin popiera całkowicie mowę Byrnasa w Stuttgarcie

„Jeżeli Poczdam niewykonalny trzeba zrobić nowy układ”

LONDYN (Obs. wł.). Wczoraj w angielskiej Izbie Gmin min. Bevin wygłosił przemówienie na temat brytyjskiej polityki międzynarodowej.

Jeżeli chodzi o Niemcy, to — jak mówił Bevin — rozpoczęliśmy od obrotu kół, a nie od środka. Porozumienie w sprawie wspólnej obrony mocarstwami. Nie jest zatem kamieniem węgielnym stosunków pomiędzy czterema mocarstwami. Nie jest zatem miarą Wielkiej Brytanii osłabić potencjał gospodarczy Niemiec.

Jeżeli chodzi o całokształt polityki brytyjskiej w stosunku do Niemiec, to Wielka Brytania — jak oświadczył Bevin — zgadza się całkowicie z poglądami, wypowiedzianymi w Stuttgarcie przez amerykańskiego ministra spraw zagranicznych Byrnasa. Jednocześnie jednak aprobuje stanowisko, zajęte przez generalissimusa Stalina w jego wykładzie. Gdyby Poczdam nie dał się w całości zrealizować, należy zawrzeć nowy układ.

Z ostatniej chwili

Do HAIFY przybył nowy statek z nielegalnymi emigrantami żydowskimi. Przybyłych policja angielska przesładowała na kontrołpedowiec i skierowała do obozu na wyspie Cypur.

DAR POMORZA powrócił wczoraj do Gdyni po odbyciu dłuższego rejsu ówczesnego i złożeniu wizyty w Szwecji.

TSALDARIS zaprzeczył wiadomościom o dymisji rządu greckiego.

NA KONGRESIE brytyjskich związków zawodowych przemawiał delegat radziecki Tarasow, wyrażając do współpracy związki brytyjskie i radzieckie. Przemówienie powitano hucznymi oklaskami. Tarasow otrzymał od kongresu złotą odznakę i złoty zegarek.

DELEGACJA POLSKA w liczbie 7 osób wyjechała na międzynarodowy kongres prawników. Na czele stoją wiceprez. KRN Barcikowski, plk. Muszkat i prokurator Sawicki.

W KILONII zostanie zatopiona w najbliższych dniach druga partia niemieckich łodzi podwodnych—Pierwsza partia została zatopiona z powodzeniem.

RZĄD BRYTYJSKI oświadczył, że nie będzie ingerował w sprawę skazanego przez sąd jugosławiński biskupa Belgradu.

Jugosławia — Sądze, że podpisze jednak traktat z Włochami. Nasze zainteresowanie Triestem wynika z zainteresowania handlem międzynarodowym.

Austria — W najbliższym czasie powinna otrzymać pełną niezależność.

Po Bevinie zabrał głos konserwatywa Baxler, oświadczając, że w przyszłości będzie zapewne sposobność do bardziej pozytywnego określenia polityki brytyjskiej.

Na drodze do Watykanu

przygotowano zamach na papieża?

RZYM (Obs. wł.). Cale Włochy zostały poruszone sensacyjną wiadomością o przygotowywanym zamachu na papieża. Lotem błyskawicy rozszedła się wiadomość, że zamach miał być wykonany na trasie pomiędzy lotnią siedzibą papieża w Castel Gandolfo a bazyliką watykańską. Droga ta papież miał w niedzielę powrócić do Rzymu po krótkim wypoczynku, spędzonym w letnim pałacu.

Wiadomość o przygotowywanym zamachu doszła jednak do wiadomości władz policyjnych. Wskutek tego na kilka godzin przed przejazdem papieża, silne oddziały karabinierów obsadziły całe trasę. Ruch skierowano bocznymi drogami. Wiele osób zostało poddanych rewizji. Samochody policyjne krążyły bezustannie po szosie, uzbrojone w karabiny maszynowe.

Według późniejszych wiadomości zamach był rzekomo przygotowany nie na papieża, ale na przebywającego od pewnego czasu w Rzymie biskupa prawosławnego Pawła Meliczewa.

Zarządzone szczegółowe śledztwo nie dało dotychczas żadnych wyników. Władze odmawiają wszelkich informacji, nie potwierdzając, ale i nie zaprzeczając wiadomościom.

Wiadomość o projektowanym zamachu pochodzi od osoby, stojącej blisko kół, którym powierzono śledztwo. Ludność z ówczesnym komentarzem zasyłała wiadomości, dociekając daremnie, z jakiego środowiska mogli się rekrutować zamachowcy.

Gazociąg Kijów - Warszawa

MOSKWA (Obs. wł.). Plan gasyfikacji Związku Radzieckiego w ramach uchwalonego niedawno pięcioletniego planu odbudowy gospodarczej przewiduje m. in. wybudzenie roczne 8,5 miliarda m. gazu. Przewiduje się także budowę dwóch nowych gasyociągów. Jednym z nich poprowadzi z Kijowem.

Przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej
Tow. Edward Paszke

ZADANIA DZIAŁACZY SOCJALISTYCZNYCH na terenie samorządu terytorialnego

Przeżywamy obecnie okres, śmiało nazwać możemy okresem rewolucyjnym, gdyż rewolucja, w szerokim pojęciu tego słowa, w odróżnieniu od ewolucji, nazywamy wszelkiego rodzaju zjawiska, występujące w sposób gwałtowny, zakłócające ustalony od dawna i wiążący w psychikę ludzką porządek rzeczy.

Wojna 1939—1945 roku sama przez się była w ujęciu powyższym walką rewolucyjną całego do niemal świata o:

- wolność polityczną i gospodarczą narodów, o demokratyczne systemy rządów, o prawa szarego człowieka do samostanowienia o własnym sposobie bytowania;
- ze zbrodniczą tendencją Niemiec do ustanowienia w świecie prau wojennych, władztwa narodu niemieckiego nad ludmi innej narodowości i wprowadzenia faszystowsko-oligarchicznego systemu rządów w Europie.

Wojna przeszła w fazę walk o ustroj społeczny

Z ustaniem ostatniego strzału na froncie, a nawet z podpisaniem warunków pokoju, w wielu krajach europejskich wojna się nie skończyła, przeszła je w fazę napięcia zbrojnego w fazę walk o nowy ustroj społeczny, o pełne prawa suwerenne narodów, o ich niezawisłość polityczną i gospodarczą, o braterstwo wśród ludzi, o wolność, wreszcie o równość każdego człowieka, jego prawa do życia w warunkach nie gorzych, niż to miały dotychczas tylko nieliczne uprzywilejowane warstwy kapitalistyczne.

Tego rodzaju okresy rewolucyjne to mają do siebie, że następujące po sobie siłą inercji wypadki wyprzedzają znacznie ugruntowane w psychice ludzkiej pojęcia i wywołują zakłócenia, dla walenia idei przewodniej naszego programu socjalistycznego, nie pożądane.

Samorząd formuje normy współżycia społecznego

Dlatego też powinniśmy wytyczyć wszystkie nasze środki i siły, by w tym okresie ugruntowania się pojęć i systemu rządów demokratycznych w kraju, możliwie jak najdalej pomagać naprzód realizację naszej ideologii socjalistycznej, pozostając jednocześnie nad wyraz czujnymi na wszelkiego rodzaju obawy odradzania się reakcji rodzinnej, — która, po chwytliwym ogłoszeniu uderzeniem

po głowie rewolucyjnymi przemianami ustroju, ocknęła się i dąży do zniewiecenia zdobyczy klasy robotniczej. Ta nasza prężność i czynność winna się ujawniać w każdej dziedzinie życia: politycznego, gospodarczego i społecznego kraju, a w dziedzinie życia samorządowego w szczególności. Mówię w szczególności dlatego, że siłą zaistniałych i zgodnych z duchem demokratycznym nowych praw Rzeczypospolitej — samorządowi, a ściślej Radom Narodowym, przekazana została rola naczelną, rola formowania norm społecznego współżycia, czuwania nad prawidłowym wcielaniem w życie zasadniczych kierunków naszej linii politycznej, kontrola nad organami wykonawczymi oraz planowania na przyszłość przejawów naszego życia gospodarczego, społecznego i politycznego.

Nasi działacze samorządowi muszą pamiętać, że są socjalistami polskimi

Ustalać tego rodzaju normy i plany, nie powinniśmy zapominać, że aczkolwiek ideologia nasza w swych końcowych fazach urzeczywistnienia przechodzi w skalę pojęć międzynarodowych, to jednak jesteśmy socjalistami polskimi, to jest w działalności naszej uwzględniać winniśmy: charakter, nauki, tradycje, język i wiele innych czynników, charakteryzujących naszą polską klasę robotniczą; a zatem musimy tworzyć sobie właściwe i dla proletariatu naszego możliwe

do przyjęcia formy, z jednoczesnym zachowaniem ideologicznych założeń i dążności Polskiej Partii Socjalistycznej. Pamiętajmy zatem, że treść każdej demokracji zależy od warunków, wśród których powstaje jej forma; a warunkiem tym w naszej rzeczywistości jest między innymi i czynnik psychiczny — naszych mas robotniczo-chłopskich.

Zasadniczą linią wytyczną w naszych pracach na niwie samorządowej winna być idea zawarta w samej demokracji, to jest idea wszechwładztwa narodu — zasada, że cała władza w państwie należy do narodu.

Idea ta zresztą nie nowa, ujawniająca się już w rewolucjach mieszczanckich XVII i XVIII wieku, w teorii podziału władz Montesquieu lub filozofii Locke'a, obecnie przybiera w różnych formach różną swobodę form. Najstarszą historycznie jest demokracja typu zachodnio-europejskiego, jak obserwujemy w Anglii i Stanach Zjednoczonych, która, wychodząc z deklaracji praw człowieka i obywatela, ustala, że jednostka ma naturalne, to jest niezależne od państwa i przez państwo nie nadane prawo: wolności, równości i własności. Najnowszą i najdalej idącą jest demokracja realizowana w Związku Radzieckim, której istotę stanowi całkowita likwidacja kapitalistycznych form produkcji, usunięcie wyzysku człowieka przez człowieka i zapewnienie najszerszym masom decydującego wpływu na centralny i lokalny zarząd państwowy.

Problem zupy w gospodarce niemieckiej

Sprawa talerza zupy w gospodarstwie niemieckim — jak się okaże z powyższego artykułu zamieszczonego w tygodniku gospodarczy „Wirtschaftszeitung“ w Stuttgarcie — nie jest wcale błaża.

Zupa, która zgodnie z wojennymi przyzwyczajeniami niemieckimi zawsze była u nas ważniejsza w jadłospisie niż w innych krajach, nabrała w obecnych czasach jako podstawa zapiekania żoładka, bardzo wielkiego znaczenia. Jeśli składniki tej płynnej potrawy przeważnie składają się z tego, co nasze gospodynie mają właśnie pod ręką, to przygotowana do gotowania zupa w formie kostek czy miki jest dzisiaj szczególnie ważna.

W ramach gospodarki narodowej obrót surowcem potrzebnym na wytworzenie kostek zupy wyniósł w latach przedwojennych 120 milionów marek, a obrót sprzedazy był czterokrotnie większy. Szczególnie znaczenie jed-

nak tego artykułu polega na czym innym. Zupę z kostki można ugotować w kilku minutach. To dało początek wynalazceni tego środka odżywczego, a w produkcji tego celował przede wszystkim szwajcarski przemysł spożywczy. W obecnych czasach braku opalu szczególnie ważna jest oszczędność na węglu, jaka się uzyskuje przez używanie kostek zupowych. Rzeczoznawcy tego przemysłu obliczyli, że na 2400 ton grochu, który zostaje oddany do handlu w formie kostek zupowych, oszczędność na opale wyniesie 17000 ton. O tyle więcej węgla zużyto by, gdyby ten groch miał być gotowany w normalny sposób. Jakkolwiek przeciw obliczeniom tych oszczędności można by mieć pewne zastrzeżenia, to przecież oszczędność na opale jest niewątpliwa. Uznaniem tego jest m. in. ustosunkowanie się władz do sprawy przydatności węgla dla przemysłu produkującego kostki zupy.

Stanowiska partii francuskich przed wyborami

PARYŻ (SAP). W poniedziałek, 21 bm. o północy skończył się termin zgłaszania kandydatów na posłów w mających nastąpić wyborach we Francji.

M.R.P. partia komunistyczna i partia socjalistyczna przedstawiają listy kandydatów we wszystkich departamentach Francji. W Algierze natomiast zgłoszono listę stronnictwa obrony interesów francuskich, obejmująca M. R. P. partię republikańską Wolności, ugrupowanie lewych republikańców i niezależnych.

Pod nazwą lewych republikańców partii: radykalno-socjalistyczna i unia demokratycznych socjalistów oporu zgłosiły listy w 65 departamentach Francji. Poza tym ogłoszono parę list niezależnych, m. in. listę tzw. niezależnych republikańców, którym patronuje Paweł Reynaud.

Degauliści zgłosili ok. 12 list, z czego 1 w Finisterre i 1 w Pas de Calais.

Data zamknięcia zgłoszeń we Francji pozaeuropejskiej została ustalona na 26 października rb.

Jak żyje dzisiejsza Jugosławia

Sześć krajów i pięć narodowości w jednym państwie

Dzisiejsza Jugosławia jest państwem federacyjnym. Uwidoczniono to jest w oficjalnej nazwie państwa, które obecnie brzmi: „Federacja Ludowa Republika Jugosławii”. Zamiast dawnej organizacji centralistycznej wprowadzono z chwilą wyzwolenia ustroj federacyjny.

W ten sposób zrealizowała Jugosławia swoje ideały, o które walczyła postępującą częścią jugosłowiańskiego społeczeństwa. Za nie zginął, zamordowany skrytobójcą Stefan Radziec, przywódca „Chorwackiej Partii Ludowej”, mąż stanu wielkiej klasy.

MOZAIKA NARODÓW I WYZNAŃ
Konieczność wprowadzenia w Jugosławii ustroju związkowego jest zupełnie zrozumiała. Państwo to zamieszkuje zasadniczo pięć narodowości: Serbowie, Chorwaci, Słowenicy, Czarnogórcy i Macedończycy.

Zróżnicowanie między nimi polega w pierwszym rzędzie na sprawach wyznaniowych. Przeważnie wyznają Serbowie, Czarnogórcy i Macedończycy, katolicyzm zaś Chorwaci i Słowenicy. Natomiast w Bośni i Hercegowinie spotyka się obok katolików i prawosławnych także mahometan.

Przed wojną Jugosławia była terenem niekończących się nigdy walk wewnętrznych, zwłaszcza narodowościowych.

ANTAGONIZM SERBO-SŁOWACKI
W życiu politycznym, w sprawie państwowym dominowali niepodzielnie Serbowie. Monarchia uprawiała zupełnie otwartą propagandę szowinizmu wielkoserbskiego, wzorując się na wzorach sprzed pierwszej wojny światowej, zaczerpniętych z Rosji carskiej, gdzie uprawiano podobny szowinizm wielkorosyjski.

Mimo tego, że Serbowie mieli dominującą pozycję w przedwojennej Jugosławii, inne narody nie ustawały w walce o równoprawność. Walka ta pełna była najbardziej dramatycznych momentów.

Najostrejszemu są antagonizm serbsko-chorwacki. Wówczas na czele opozycji chorwackiej stał później splamiony współpracą z Niemcami, faszystyczny Dr. Maczek. Obecnie po oswohieniu, wprowadza Jugosławia u siebie szeroką autonomię terytorialną, w wyniku której staje się ona związkiem państw.

USTROJ NOWEJ JUGOSŁAWII
Federacja jugosłowiańska składa się z sześciu autonomicznych krajów: Serbii, ze stolicą w Belgradzie (jednocześnie stolicą państwa), Chorwacji, ze stolicą w Zagrzebiu, Słowenii, ze stolicą w Lublanie, Czarnogórcy, ze stolicą w Cetyni, Macedonii, ze stolicą w Skopje oraz Bośni-Hercegowiny ze stolicą w Banialuce.

Każde z państw autonomicznych posiada niezależny rząd i sejm krajowy. Natomiast dla całej republiki federacyjnej istnieje jeden rząd ogólny oraz ogólny parlament, zwany skupczyną.

Sprawy zagraniczne, wojsko, finanse i komunikacja są wspólne dla całej Jugosławii. Wszystkie pozostałe resorty (oswiata, rolnictwo, przemysł i handel, poczta itd.) podlegają kompetencjom rządów federalnych, autonomicznych.

System ten w tak zróżnicowanym narodowościowo państwie daje pozytywne wyniki. W miejsce dawnych, osłabiających spójność narodową, waśni i walk narodowościowych — istnieje zgodna współpraca. A. R.

Próby z samolotami raketowymi w Anglii

Dla jakich celów będą one użyte?

LONDYN. Korespondent „Daily Mail” donosi, że pierwsza partia sześcioro d samolotów raketowych, posiadających szybkość większą od dźwięku, a latających bez pilota, wykonana jest obecnie w zakładach w Weybridge Surrey. Samoloty raketowe bez pilota mają być wypróbowane na wysokości 7 mil nad Atlantykiem. Prace przygotowawcze dokonywane są w najściślejszej tajemnicy. Korespondent zdolał jednakże dowiedzieć się, że każdy z 24 próbnych samolotów raketowych ma być innego typu. Wszystkie będą tej samej wielkości i wszystkie posiadać będą tę samą siłę napędu, różnić się jednakże będą formą skrzydeł. Samoloty wypuszczone w drogę prawdo-

podobnie nigdy nie zostaną odnalezione. W czasie swego krótkiego lotu rozwiną one prawdopodobnie szybkość 880 mil na godzinę. Lot każdego samolotu będzie badany przy pomocy radaru.

Nie przeszkadzajcie nam! — wożąc Chińczycy

LONDYN (Obsł. wł.). Czang-Kai-Szek przyjął na oficjalnej konferencji przedstawicieli wojsk komunistycznych. W konferencji wziął również udział ambasador amerykański w Chinach gen. Marshall. Szereg organizacji wywosowało protest przeciw udziałowi przedstawicieli Ameryki, twierdząc, że Chińczycy powinni sami rozmawiać o swoich sprawach. Gdyby nie obca interwencja, w Chinach już dawno zostałyby zawarte porozumienie.

O niezawisłość Sudanu

Syn Mahdiego i partia „Omna”

LONDYN (SAP). Abdula Bey Khalil, przywódca partii sudańskiej „Al Omna” oczekiwany jest w Londynie, gdzie wraz z Jakubem Osmanem ma bronić programu swej partii, która sprzeciwia się przyłączeniu Sudanu do Egiptu, a żąda dla Sudanu kompletnej niepodległości.

CHARTUN (SAP). „Jestem gotów udać się do Londynu na każde zawołanie i przedstawić rządowi angielskiemu

i egipskiemu moją opinię o przyszłości Sudanu” oświadczył Abdel Rahman el Mahdi Pasza, syn słynnego agitatora Mahdiego, który w roku 1884 i 1895 podniósł cały Sudan przeciw Anglikom i Egipcjanom.

El Mahdi Pasza natomiast pogodził Sudan z Wielką Brytanią. Obecnie popiera on program partii sudańskiej „Al AMMA”. Partia ta przeciwstawia się zjednoczeniu Egiptu z Sudanem i żąda wolnego, demokratycznego rządu.

Wyspa WANDA MELCER
POWIEŚĆ **szczęścia**

49)

— Nic pani nie mówiłem o dalszych staraniach, bo nie chciałem pani dawać fałszywych nadziei na przyszłość, ani chwalić się tym, czego nie dokonałem — rozpoczął płynnie — ale teraz już mogę pani powiedzieć z całą pewnością: za tydzień będzie go pani miała z powrotem.

Janka położyła rękę na serce.

— Kogo? — spytała szeptem.

Roześmiał się hałaśliwie, pycha rozpięta go.

— Kogo, pani się pyta kogo? Męża.

— Wraca!

— Pani nie przestawała się starać, teraz jest pani nagrodzona. Bóg się zmiłował — mówił uroczysto. — Pani wie, że pomagałem, ile mogłem, i robiłem wszystko i dla pani i przez przyjaciół dla niego. Miałem wczoraj telefoniczną wiadomość, już jest właściwie zwolniony, był u mnie jeden taki wczoraj, i powiedział, że to już załatwione.

Janka wstała, podeszła do Stahla i pocałowała go w czelo. O tak, pocałowała czystym, siostzanym pocałunkiem tego bydłaka, zdradce, ojca, tego człowieka, do którego czuła zawsze wstręt tak nieprzemierzony, że nie chciała mu ręki podać. A Stahl

ten pięćdziesięcioletni mężczyzna, na którego twarzy wszystkie namiętności wyryły swoje bruzdy — zacerwienił się i wyszedł, mamrocząc jakieś słowa, a jego sześć domów zwałilo się na niego z powrotem.

„O i cóż mam zrobić z Władysławem? Jakże to mam się na nim mścić? Za co? Jesteśmy przecież załogą tego okrętu, który żegluje po wzburzonym morzu historii. Jesteśmy koledzy, jesteśmy oboje żołnierzami, walczyliśmy w jednym szeregu. Jego spokój jest moim spokojem, jego honor moim honorem, jego zwycięstwo ostatecznym moim zwycięstwem”.

Więc o szarym poranku Janka pożałowała się z Władysławem. Była jesień i mglisty poranek, jak wtedy, kiedy to on tak późno wrócił do ich wspólnego domu. Na drucie telegraficznym siedziały rzędem jaskółki i ćwierkając zabrały się do odlotu. Wśród nich to Janka rozpoznała Władysława. Śmiesznie to było patrzeć na niego, jak, wielki i tęgi, zawieszony był we mgle nad ulicą na drutach razem z ptakami, śmiesznie i zupełnie naturalnie, że tak tam wśród ptaków siedział. Ta niepojętość i oczywistość zjawiska występowały najpierw jak gdyby na zmianę, ale wreszcie stopił się w jedno. I wtedy Janka zrozumiała, że Władysław był jednocześnie sobą i tym ptakiem w szeregu innych — taków, które siedząc na drucie telegraficznym czekają godziny odlotu.

Żegnaj, ostatni romantyku polski, żegnaj, spadochroniarzu! Żegnaj, ostatni może na świecie czło-

wieku, który z szalem i zaślepieniem miotasz się i walczysz za ojczyznę. Walczyłeś o nią kiedyś — pamiętasz? — w wąwozie Somosierra pod orłami Napoleona, nosiło cię na San Domingo, byłeś w Syrii i czekałeś w szeregach amerykańskich, żeby spaść na Sycylię. Konwojowałeś angielskie okręty wojenne, które dumnie pruły uległy Atlantyk, byłeś pod Lenino i pod Berlinem, walczyłeś w Hiszpanii przeciwko generałowi Franco, krew przelewałaś na śnieżnych polach Norwegii, zamknięty w górach Serbii stałeś kamień w szeregu chłopów słowiańskich. Ileż kłęk, ileż triumfów, ileż nieporozumień kładło się na twoje bojujwo szlak! A przecież nie brakowało cię gdzieś tam, gdzie szła walka o wolność, mały ptaszku, zwiałeś się poranek, Pozwól, że zatrzymam cię w locie, żebyś nie przepadł, a kiedy już nie będzie ojczyzn i kiedy będziemy wszyscy obywatelami wielkiego, miłującego się świata, wtedy i ty pozostaniesz z nami na zawsze, jak klejnot i pieczęć minionych dni.

Ptaki zerwały się, ale nie zaraz odleciały. Z piskiem i skwirnem krały chwilę nad głową Janki i znów, wydało jej się, że rozpoznaje między nimi dużego i tęgego Władysława, jak macha rękami i wznosi się coraz wyżej w powietrze, aż pólki nie poczuł pod stopą startera.

Wtedy krew ciepłą falą napłynęła jej do serca i Rysiek stanął przed nią, jak żywy.

Ilerzy Kopera

Formy prawne działalności sektora prywatnego

na Ziemiach Odzyskanych

(Ciąg dalszy)
Jeżeli chodzi o sprawy handlu i przedsiębiorstw usługowych to zagadnienie to rozwiązano prosto, a to drogą sprzedaży remanentów i w drodze przewidzianej prawem przemysłowym. Te dziedziny więc pracują normalnie w ramach form prawnych ogólnie państwowych i o ile wspomina się tu o nich, to jedynie dla porównania.

Trudną sprawą było też odgraniczenie rzemiosła od przemysłu szczególnie w obszarze, gdzie to na terenie Ziemi Odzyskanych było rzemiosłem, w wschodnich województwach uważane byłoby już za fabryczkę. Dlatego też w tej dziedzinie podchodzono do zagadnień na podstawie prawa górnośląskiego, jako najbardziej zbliżonego gospodarczo.

Obowiązek uważam że instrukcję prawną za błędną. Jeżeli bowiem można dzierżawić zakłady rzemieślnicze i przedsiębiorstwa, to dlaczego nie można dzierżawić zakładów przemysłowych? Wobec tego, że w tym celu nie ma przepisów, to należy uważać, że dzierżawa zakładów przemysłowych jest w tym celu niedopuszczalna.

Forma podobna do dzierżawy jest też wprowadzona przez wrocławską Dyрекcję Przemysłu Miejskiego administracja powiernicza. Formę tę stosuje się jako formalnie jedynie możliwą przewidzianą w tym celu.

nie w takich wypadkach, gdzie odbudowa i uruchomienie zakładu wymaga dużego wkładu kapitału i pracy technicznej, uzyskania maszyn, szukania źródeł i nabycia, szukania źródeł surowca, nieraz za granicą, słowem w tych wypadkach, gdzie inicjatywa wykracza poza możliwości Dyrekcji Przemysłu Miejskiego.

Dzierżawca zakładów rzemieślniczych i przemysłuycznego przeprowadza Urząd Likwidacyjny w drodze postępowania uwzględniającego postulat wydziałów przemysłowych, względnie apropracji i handlu Urzędów Wojewódzkich oraz czynnika samorządzącego gospodarczego i czynnika społecznego.

Administracja powiernicza stosowana przez Dyrekcję Przemysłu Miejskiego wychodzi z założenia, że Dyrekcji brak legitymacji prawnej do dzierżawy, aż do czasu orzeczenia Komisji dla spraw państwowych, obiekt nie jest jeszcze własnością, a jedynie pod administracją państwa.

(Dokończenie nastąpi)

Nowe zasady podatku od wynagrodzeń

Pensja 6 tys. zł miesięcznie wolna od opodatkowania.
Ministerstwo Skarbu przygotowuje nową przepisów o podatku od wynagrodzeń w kierunku możliwie najszerszego uwzględnienia słusznych interesów pracowniczych. Rozpatruje się możliwość podwyższenia kwoty wynagrodzenia wolnej od opodatkowania do 6.000 zł miesięcznie. Pensje nieznacznie przewyższające tę granicę byłyby opodatkowane w wysokości 1%, po czym przy zastosowaniu laodnej progresji, podatek przy wynagrodzeniu 10 tys. zł miesięcznie osiągnąłby 3%, przy 15 tys. — 7%, przy 20 tys. — 10%, przy 30 tys. — 15%.

Suma potrącać jest jednakże niższa, aniżeli podatek przypadający od położonych wynagrodzeń. Kumulacja wywołuje ten niedobór, gdyż osoba zatrudniona u kilku pracodawców, obowiązana jest po zakończeniu roku do zsumowania całości zarobku, obliczenia podatku i dopłacenia należnej różnicy.

Przedmiotem dyskusji jest jeszcze zasada opodatkowania wynagrodzeń perycydnich, o zmiennej wysokości. Są one dzisiaj dość szeroko stosowane szczególnie w przemyśle, gdzie wysokość zarobku uzależniona jest od wyników pracy.

Należy się spodziewać, że nowy dekret o podatku od wynagrodzeń, dalej podwyżka zarobków zaprojektowana przez Mieszana Komisję Płac oraz energiczny walka, jaką prowadzi władze ze spekulacyjną zwyżką cen — przyczynią się do stopniowego polepszenia bytu klasy pracującej.

Sensacyjne aresztowania w Łodzi
Czarny dzień defraudantów i paskarzy

ŁÓDŹ (SAP). W ramach podjętej w ostatnich dniach energicznej akcji tępienie szkodników gospodarczych w Łodzi Komisja Specjalna dokonała wczoraj nowych aresztowań.
Aresztowany został mianowicie Mieczysław Dietrich, który mimo reglamentacji skór prowadził od dłuższego czasu przy ul. Dowborczyków 21 nielegalną garbarnię. Stwierdzono, że Dietrich zapatrywał się w skóry u pokatnych rzemieślników, którzy bli było w tajemnicy, poza Rzeźnią Miejską. Skóra z nielegalnej garbarni była na wolny rynek i sprzedawana była po wygórowanych cenach.

Aresztowany został również Jakób Gawrzyński, który uprawiał handel złotem i magazynował większe zapasy wyrobów wienickich, grając na zwyżkę cen. Ustalono, że Gawrzyński robił obroty sięgające dziesiątek milionów złotych. Został on przez władze skierowany do obozu pracy.

Pewna sensacja wywołało aresztowanie wójta gminy Machory, powiatu opoczyńskiego Kazimierza Gasiorowskiego. Mimo swego urzędowego stanowiska popełnił on szereg nadużyć władzy i pobierał łapówki. Wójt przyjmował również łapówki za pomoc przy zwalnianach poborowych ze służby wojskowej.

Nie mniej się aresztowanie przez Komisję Specjalną b. naczelnika Urzędu Kwaterunkowego, Albina Sobolewskiego.

go. Na podstawie zeznań wiarygodnych świadków, Z zeznań opartych obciążającym materiałem dowodowym ustalono, że Sobolewski pobierał łapówki łapówki za przydział mieszkań. Został on również skierowany do obozu przymusowej pracy.

Czy Gdańsk i Gdynia są naprawdę najdroższymi portami na Bałtyku?

GDĄNSK (SAP). Na czoło morskich zagadnień ekonomicznych wysuwa się ostatnio sprawa zdolności konkurencyjnej naszych portów pod względem kosztów i opłat za usługi portowe.
Niedawno organ Bałtyckiej Konferencji Żeglownej „The Baltic and International Maritime Conference” ogłosił wręcz, że Gdynia i Gdańsk są dziś zbyt drogiymi portami, a warunki, jakie polskie załadocy i odbiorcy towarów dyktują swoim zagranicznym kontrahentom, są najcięższe spośród wszystkich portów w północnej Europie.

Jest rzeczą ogólnie znaną, że koszty usług portowych, tj. malkierki, sztanerki, siphanderki, bunkrowania itp. przy kursie jeden dolar = 100 złotych, są istotnie wyższe, niż za granicą. Wpływa na to wygórowana, w porównaniu z zagranicą, cena kosztów robocizny i materiałów.

Jeżeli chodzi o same opłaty portowe, to są one niższe aniżeli za granicą, gdyż — przy wymienionym powyżej kursie — wrosły one przeciętnie w stosunku do opłat przedwojennych tylko o 15%, podczas gdy w innych portach wzrost ten wynosił najmniej 30%.

Rzekoma drożyzna portów polskich wiąże się więc z dysproporcją między kursem walut, a cenami na rynku krajowym.

Zjawiskiem tym zajęli się ostatnio zarówno dyrektor Departamentu Morskiego, jak i Delegat Rządu dla Spraw Wybrzeża, którzy na ostatnim zebraniu sprawozdawczym szczegółowo zanalizowali i oświadczyli, że Władze centralne zamują się obecnie odpowiednim rozwiązaniem tego doniosłego problemu, który zawiązywał niezawodnie na perspektywach dalszego rozwoju naszych portów.

Wioski sieroce - żywym pomnikiem ku czci Tadeusza Kościuszki

WARSZAWA. 15 października rb. zakończony został jubileuszowy „Rok Kościuszkowski”. Całe społeczeństwo złożyło w rozmaity sposób hołd pamięci Tadeusza Kościuszki. Jedną z tych form była zapoczątkowana w styczniu rb. na wielką skalę akcja stworzenia żywego pomnika ku czci Trójcy Uniwersalu Polanieckiego i wodza pierwszej Insurekcji narodowej, w postaci wzorowych wiosek sierocych. Inicjatorem tej akcji jest zaśluzony działacz społeczny Kazimierz Jezerski, twórca i organizator Towarzystwa Gniazd Sierocych.

Blższe szczegóły, dotyczące akcji Wiosek Sierocych można znaleźć w wydanej ostatnio Broszura o Wiosek Sierocych. W Broszura tej znajdziemy m. in. oświadczenie gen. Drury, szefa misji UNRRA w Polsce, serdecznie ustosunkowujące się do idei Wiosek Sierocych.

WARSZAWA. Jak się dowiaduje SAP, w najbliższym czasie ma przybyć do Polski specjalny warsztat dla wyrabiania protez inwalidzkich. Warsztat ten montowany jest obecnie w Waszyngtonie.

Odnalezienie bezcennych skarbow

WARSZAWA (PAP). Dnia 20 bm. przybył ze słynnego zamku krzyżackiego w Malborku do Warszawy kpt. Edward Koszela, który przyniósł odnalezione w zamku stare bezcenne zabytki kultury. Odnalezienie ich odbyło się w sensacyjnych okolicznościach. Część była zamurowana w ścianach, część odebrano złodziejom. Na przedmioty około dziesięciu milionowej wartości składają się: poliptryk z końca XIV wieku z kaplicy św. Wawrzyńca na zamku w Malborku, oraz dyptyk srebrny grubołożony z XV wieku, przedstawiający komturę krzyżackiego z Torunia, jedyny zabytek historyczny z tego okresu, kilkunastu gotyckich relikwiami złotych, wysadzanych rubinami, order złoty, z którego złodzieje zdołali już zdjąć emalie, by przepłócić go oraz inne wartościowe przedmioty. Cenne eksponaty ocalone przez wojsko, przy współdziałaniu i pomocy milicji, złożone zostały władzom wojskowym, które przekazały je Ministerstwu Kultury i Sztuki.

Wynalazczość w hutnictwie - to dowód patriotyzmu personelu technicznego i załóg robotniczych

Komunikaty prasowe donoszą o coraz większej wydajności hut i o powstawaniu coraz to nowych działów produkcji. Poza pracę bezpośrednią hutnik wiele czasu poświęca usprawnianiu swoich warsztatów. Wynalazczość w hutnictwie — to również jeden z bardzo ważnych czynników podniesienia wydajności pracy.

Do Głównej Komisji Wynalazczości Robotniczej wpłynęły zawiadomienia o dokonanych usprawnieniach i ulepszeniach w hutach podległych G.Z.P.H.

1) Po rozbiciu się wskutek nieszczęśliwego wypadku starej kadzi transformatora pieca elektrycznego 1250 kVA, 3000/III V w hucie „Batory”, z konieczności przystąpiono do zaprojektowania i wykonania nowej kadzi, wyłączenie siłami pracowników hut. Była to pierwsza robota tego rodzaju na hucie „Batory” i wykonana została bez zarzutów. Praca powyższa otwiera możliwość produkcji podobnych kadzi dla naszego przemysłu elektrycznego i stanowi duży sukces hut „Batory”.

2) Kierownik Prażalni i Siarkowni w Szopienicach inż. Chudzio Bolesław wspólnie z inż. Brunne i Panczakem zgłosił pomysł racjonalnego użytkowania gazów końcowych, wychodzących dotychczas kominem Siarkowni. Gazy te skierowano z powrotem do pieca poniżej głowicy, co dało znaczny zysk w produkcji siarki, której w czerwcu otrzymano dzięki temu o 119 ton więcej niż w naj lepszym z ubiegłych miesięcy, a w lipcu różnica powiększyła się o jeszcze 25 ton w porównaniu z czerwcem. Z tytułu zastosowania tego pomysłu siarkownia w Szopienicach zyskała w ciągu roku około 1200 ton więcej siarki

niż przy dotychczasowym procesie wytwarzania, co da w sumie około 7.680.000 zł zysku.

3) Naprawa suwnic w hutach zawsze nastęży wiele kłopotów z powodu trudnego do nich dostępu, niemożliwością swobodnego dokonywania remontu na miejscu oraz związanej z tą czynnością pewnej dozy niebezpieczeństwa, zwłaszcza przy naprawach na dużej wysokości. Ob. Janocha Bryk zgłosił w hucie „Laura” pomysł przyrzędu do podnoszenia suwnic przy wymianie kół. Przyrzęd ten jest dość prosty, lecz znacznie ułatwia remont usuwający dotychczasowe trudności. Przyrzęd ten znajduje zastosowanie we wszystkich hutach, posiadających suwnice, w portach, oraz przy innych urządzeniach przeładunkowych. Ze względu na oryginalność, pomysł zostanie opatentowany.

4) Inżynierowie hut „Florian” — Mendersa i Szafranski znaleźli sposób na przedłużenie żywotności wstępnych wałów stalowych, mających zastosowanie w hutniczych wałach naciskowych, a ulegających częstemu pocięciu się na skutek wysokiej temperatury i dużego ciśnienia bocznego.

Uzyskana roczna oszczędność przy użyciu zaprojektowanej przez nich spawarki wynosi 555 tys. zł.

5) Wskutek trudności przy cementowaniu części samochodowych i braku proszku cementacyjnego, jeden z inżynierów Stalowej Woli zgłosił pomysł cementowania tych części gazem ziemnym.

Roczna oszczędność przy użyciu gazu wynosi 300 tys. zł. Stosując gaz sprężony butli można metodę cementacji stosować również w miejscowościach nie posiadających gazu ziemnego. (de)

TADEUSZ ŻELEŃSKI (BOY)
„NASI OKUPAŃCI”
i inne pisma publicystyczne
Do nabycia we wszystkich księgarniach
Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”

Jedna jedyna danina wsi
Wyjaśnienie w sprawie nowego podatku gruntowego

WARSZAWA. Na konferencji w Ministerstwie Skarbu tu. wiceminister mgr Dietrich zapowiedział przedstawicieli pracy z sąsiedni podatek gruntowego, który zostaje obecnie wprowadzony.

Należo w swoim czasie na rolników obowiązek świadczeń rzeczowych został zniesiony z niem 1 sierpnia 1946 r.

Zamiast tych świadczeń ustalono, zgodnie z desideratami rolnictwa, pobór podatku gruntowego w nowej formie i na nowych zasadach, różniących się od tych, które obowiązywały przed wojną.

Do chwili obecnej nie sągięto właścicieli do rolników żadnych podatków. Trudno uważać za pełną formę podatkową, w której roku z wielkimi opłat, które były w zeszłym roku z tego tytułu ściągane. Zostaną one potraktowane jako zaliczka. Chłopi sami rozumieli, że ten błogi stan nie może trwać długo, faktem jest, że na wsi podatek gruntowy ściągają się z przyczynieniem i pozostaniem prawa własności. Chłop, od którego nie sągięto podatku gruntowego, czułby się zagrożony w poczuciu swej własności.

Przed wojną podatek gruntowy ściągany był w czterech formach. Każdy z byłych załobów posiadał własną pragmatykę! W Polsce Ludowej, idąc po linii reform społecznych i administracyjnych, dokonano kodyfikacji podatku gruntowego.

Pod względem wymiaru, podatek gruntowy jest obecnie o wiele niższy, niż przed wojną. Według tabel przedwojennych, dzisiejsze stawki wynosiłyby 1.300 zł. od hektara, natomiast faktycznie wprowadzony podatek — zalicznie od jakości i wielkości gospodarstwa oraz cen obowiązyujących w okolicy — waha się od 400 do 800 zł. Wylizony będzie na podstawie szacunku przewidywanego w tym podstawa podatkowa przed wojną był podatek podstawa do wyliczenia innych podatków (wyrównawczego, samorządowego, dochodowego itd.). Obecnie te wszystkie podatki zostały skasowane, pozostaje tylko jeden podatek gruntowy, jako jedyna danina wsi. Wiesz musi przygotować się do tego podatku i nie wyzbywać się gotówki.

Wpływ z podatku gruntowego rozdzielony zostanie w następujący sposób: gminy i Powiat, Skarb Państwa — tytułem odškodowania za utracę podatek dochodowy — 20 proc. Wójev. Zw. Samorządowy — 5 proc., Ministerstwo Rolnictwa — 3 proc., Komunalny Fundusz Pożytkowy — Zapomogowy — 2 proc.

W ten sposób zostaną znikomoście zabezpieczone interesy samorządu terytorialnego, zwłaszcza samorządu ziemskiego.

tak długo otwarty, jak długo podatek od lokali i nieruchomości nie będzie pozycja realną. Ma to ścisły związek z koniecznością utrzymania komunalnego przedwojennego, którego nie można podwyższyć, dopóki nie zwiększy się dochód społecznego narodu. W związku z tym dekret przewiduje, że w latach 1946-47 Skarb Państwa zrezygnuje się na rzecz samorządów miejskich przewidzianych z podatku gruntowego 20 proc. wpływu.

Obecna redakcja podatku gruntowego przewidywała, że po wyrównaniu przedwojennych trudności gospodarczych, podatek ten spełni swoje zadanie.

Jeśli chodzi o Ziemię Odzyskaną, to zwalnia się osadników, którzy objeli gospodarstwa w tym roku, a ci, którzy objeli je w roku ubiegłym — opłacają tylko 80 proc. należności.

Istnieje nadzieja, że ściąganie podatku gruntowego zwiększy podaż artykułów pierwszej potrzeby i wpłynie nieznacznie powiększenie na ogólny obniżkę cen w kraju.

z wydawnictwa

„Tygodnik Gospodarczy” ukazuje się w Poznaniu, Administracja: Księgarnia Wilek, Poznań, Kantata 10. Prenumerata zł 100-kwartalnie.

„Tygodnik” omawia źródłowo zagadnienia z dziedziny gospodarstwa. Specjalnie zwracamy uwagę na wprowadzony dział „Poradnik Księgowego”.

Numer bieżący (42) zawiera następującą treść: Postulaty prywatnego przemysłu (N. marginesu II-go Zjazdu Przemysłowego Ziemi Odzyskanych) — Badanie przyczyn zwyżki cen — Maratrazmstwo dorobku społecznego — Podwyższenie czynszów za przestępstwa podatkowe — Poradnik Księgowego (Wartak) — kapitału własnego przedsiębiorstwa) — Słowno-prawny zramiast uszanych przez okupanta — Jednorazowy dar na odbudowę Warszawy i Poznania — Potrzebnosc świadczeń na rzecz odbudowy Warszawy — Zorganizowanie kupców branży tytoniowej — Rynek butelek — Tymczasowy podział administracji Ziemi Odzyskanych — III Projekt Rady Gospodarczej z L. — Odrojność nowej ordynacji wyborczej do Izby Rzemieślniczych i Handlu zagranicznego — Z Wydziałem Narodowego Instytutu Postępu (Prof. Dr Florjan Barciński: Podstawowe zasady ekonomiki i Międzynarodowe prawidła wykładni formuł handlowych, w tłumaczeniu p. Dra Waechk)

Wykładajmy skrupulatnie trutki

Szczurze niebezpieczeństwo chce opanować kulę ziemska

Nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę, jakie niebezpieczeństwo przedstawia — szczur, małe, szare zwierzątko, przebiegające nam pod nogami, kiedy przechodzimy wśród ruin miasta.

Szczury są w trakcie opanowania całego naszego globu. Już od r. 1902 istnieją wyprawki międzynarodowy związek tępienia szczurów, ale one najwidoczniej lekceważą sobie i szczerze niebezpieczeństwo istnieje w dalszym ciągu.

SKZODY IDĄ W MILIARDY

Skzody, jakie to gryzonie wyrządzają na całym świecie, są naprawdę potworne. Stany Zjednoczone szacują te szkody u siebie na miliard dolarów rocznie! We Francji suma szkód osiąga 200 milionów franków. W Wielkiej Brytanii 15 milionów funtów szterlingów, a w Niemczech w r. 1937 szkody wyrządzone przez szczury wyniosły 200 milionów marek. Nowa statystyka wykazała we Francji, że szkody wyrządzone przez szczury dochodzą do milarda franków w złocie rocznie.

Szczury nie zadawają się niszczeniem pól na polu, ale wdzierają się do spiżarni, szpar, magazynów, a oprócz tego gryzą materiały, dywany, tkaniny, aby z nich zrobić sobie gniazda. Przegryzają one drzewo, nawet blachę!

ROZNOŚCIELE CHOROŚ

Nie ma na kuli ziemskiej żadnej miejscowości, żadnego portu, które by nie cierpiały od plag tych gryzoni. One są niezaprzeczenie najszkodliwszym wrogiem rolnictwa i handlu. Oprócz tego szczury są niebezpieczne dla zdrowia. One bowiem roznoszą bakterie, dżumę, wściekliznę, trypany, zarazy paskowej, nosacizny, różycy u świń itp.

Wścieklizna przybiera u szczurów naj-

zjadliwszą formę, a żadne inne zwierzę nie przyczynia się tak jak one do rozszerzenia dżumy. Szczur jest tym rezerwuarem zarazków, a każda epidemia, wybuchająca wśród ludzi, poprzedza taka sama zaraza u szczurów.

DANIA — PIONIERKA WALKI

W Danii zaprowadzono już od dawna konsekwentną akcję tępienia szczurów. Oznaczono wysoką premię i od dnia wydania tego rozporządzenia w 1907 r. około 4 miliony szczurów w Danii zostało zgładzonych.

Po pewnym czasie wynaleziono w Danii nową broń, a mianowicie uczonej duński L. Bahr wyhodował kulturę bakterii zwanych „Ratin”. Mają one niezwykle silną żywotność, a śmierć następuje wskutek zatrucia krwi. Zamiast więc polować na szczury, podaje się im tę nową truciznę. Blisko 80% szczurów zginęło dzięki temu w ciągu 14 dni.

Wkrótce zaczęto wyrabiać jeszcze inny preparat, a mianowicie „Ratining”, która zabija w 24 godzinach. Zastosowano ją w Niemczech, gdzie zdołano prawie natychmiast 98% szczurów.

SECZURZA „HISTORIA”

Szczur jest zwierzęciem importowanym. Rzymianie nie znali go wcale. Najpierw pojawił się czarny, domowy szczur, w czasach najwcześniejszego chrześcijaństwa. To on był roznosicielem tej strasliwej dżumy, która była postrachem całego średniowiecza.

Szczur wędrowny szary ukazał się dopiero w XVIII wieku. Tak jak czarny pochodził z Azji, a że był silniejszy od swego poprzednika zawałował na wszystkie miasta i porty Europy. Obecnie obydwa gatunki są na równi groźne i dla zdrowia niebezpieczne.

BARDZIEJ NIŻ KRÓLKI

Jedna para szczurów wydaje na świat co 6 tygodni od 12-tu do 16-tu sztuk potomstwa. Rocznie ma one 800 do 900 młodych, a przedtem młode szczury już w ciągu czterech miesięcy są dojrzałe.

Wobec tego ogromu zniszczeń, wyrządzanego przez szczury, musimy wyłowić wszystkie sily, aby wiązać udział w akcji odszczurzenia naszego miasta — i oczywiście je od tych szkodników, dybiących nie tylko na nasze mienie, ale i na życie nasze i naszych rodzin.

Przeprowadzana obecnie akcja tępienia szczurów musi być wykonana z największą dokładnością i jak najszybciej, bo tylko wówczas wytipemy szczury, jeśli akcja walki z nimi przybierze powszechne rozmiary.

E. D.

Na Ostrowie Tumskim znajdował się gród staropolski we Wrocławiu

Do bardzo ważnych prac wrocławskiego oddziału Instytutu Śląskiego należą badania wykopaliskowe we Wrocławiu. Celem ich jest odkrycie najstarszego grodu Wrocławia, a tym samym najstarszego skupiska osadnictwa staropolskiego na obszarze dzisiejszego miasta.

Roboty wykopaliskowe prowadzone na Ostrowie Tumskim, w okolicy kościoła św. Marcina na nadbrzeżu Odry. Miejsce to obrane zostało na podstawie analizy topograficznej terenu oraz źródeł historycznych, szczególnie zaś na podstawie planu miasta z roku 1562.

Pracami badawczymi prowadzonymi przy współudziale Uniwersytetu Wrocławskiego i Muzeum Prehistorycznego kieruje prof. dr R. Janku, kier. zakładu prehistorycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Współpracują z nim dr A. Nasz, kustosz Muzeum Prehistorycznego oraz sily pomocnicze, rekrutujące się spośród studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wrocławskiego.

Dotychczas przeprowadzono dwa rozkopy, przy czym powierzchnia objęta badaniami wynosi 244 m. Prace badawcze doprowadziły do odnalezienia śladów trzech leżących ponad sobą warstw kulturowych, pochodzących z okresu wczesnohistorycznego.

Najstarszą z nich charakteryzuje okucie brązowe, zdobione stylizowanymi głowkami zwierzęcymi pochodzącymi z VI, widelnie VII wieku.

Trzecia warstwa dostarczyła licznego materiału ceramicznego. W warstwie tej zarysowała się również wyraźna chata oraz wylonny się ślady drewnianej konstrukcji; w postaci belek układanych obok siebie nad sobą.

Prace wykopaliskowe trwają nadal. Dotąd sporządzono 28 rysunków, ilustrujących odkryte fragmenty oraz wykonano 36 zdjęć fotograficznych.

25-lecie Polskiego Związku Zachodniego w Legnicy

LEGNICA (Stb) Złana promieniami jesiennego słońca Legnica, świecila w ub. niedziele dniem 25-lecia P.Z.Z-u bardzo uroczystie.

Od rana ulicami miasta płynęły szeregi młodzieży szkolnej i członków związków na nabożeństwo do kościoła św. Jana.

Po nabożeństwie odbył się pochód manifestacyjny przez ulice miasta. O godzinie 11.30 odbyła się akademія w sali kina Polonia. Za stołem przydziałnym zasiadli przedstawiciele społeczeństwa, wojska i kupaństwa.

Wardzo dobrze ujęty referat ob. Sarna nakreślił historię walki z Niemcami w ciągu wieków i historię powstania Związku Zachodniego oraz jego cele i zadanie. Z kolei przemówił przedstawiciel wojska, który prosił wołnierzów bez trzasków odsławić, że żołnierze, którzy zdobyli te ziemie krwi i wysiłkiem swoim, nigdy z tej ziemi nie zrezygnują i nigdy z nich nie ustąpi.

Po przerwie, część artystyczna w której zarecytowano bardzo udanie kilka utworów. Szkoła tylko, że miłą tą akademię usulo niewątpliwie zachowanie się młodzieży, na co winni zwrócić baczniejszą uwagę, niż dotychczas, jej opiekunowie.

Przed kilku dniami odbył się we Wrocławiu zjazd delegatów oddziałów Ligi Morskiej z terenu województwa wrocławskiego. Ze sprawozdania złożonego przez tymczasowy okręgowy Zarząd Ligi Morskiej dowiedzieliśmy się, że Liga Morska zorganizowała na Dolnym Śląsku 9 obozów, 45 oddziałów, 21 kół szkolnych liczących łącznie 9.000 członków.

Staraniem Ligi Morskiej uruchomiono 2 nowoczesne ośrodki sportów wodnych — wrocławskie i Jeleniej Górze oraz stożecznę dla brzośców, myśliwych, jednostek rzecznych. Liga Morska posiada własne 4 łodzie motorowe i 8 jachtów. Liga Morska współdziałała w utworzeniu Szkoły Żegluga Śródlądowej we Wrocławiu.

Zarząd okręgowy we Wrocławiu wysunął utworzenie 10 stypendiów dla uczniów tej szkoły. Na zrealizowanie ich zdecydowano w wyborze nowego Zarządu Okręgowego Ligi Morskiej na województwo wrocławskie.

Bilans prac Ligi Morskiej na Dolnym Śląsku

Przed kilku dniami odbył się we Wrocławiu zjazd delegatów oddziałów Ligi Morskiej z terenu województwa wrocławskiego.

Ze sprawozdania złożonego przez tymczasowy okręgowy Zarząd Ligi Morskiej dowiedzieliśmy się, że Liga Morska zorganizowała na Dolnym Śląsku 9 obozów, 45 oddziałów, 21 kół szkolnych liczących łącznie 9.000 członków.

Staraniem Ligi Morskiej uruchomiono 2 nowoczesne ośrodki sportów wodnych — wrocławskie i Jeleniej Górze oraz stożecznę dla brzośców, myśliwych, jednostek rzecznych. Liga Morska posiada własne 4 łodzie motorowe i 8 jachtów. Liga Morska współdziałała w utworzeniu Szkoły Żegluga Śródlądowej we Wrocławiu.

Zarząd okręgowy we Wrocławiu wysunął utworzenie 10 stypendiów dla uczniów tej szkoły. Na zrealizowanie ich zdecydowano w wyborze nowego Zarządu Okręgowego Ligi Morskiej na województwo wrocławskie.

Wrażenia uczestniczki Kursu Pracy Społecznej Kobiet

Kurs Pracy Społecznej Kobiet zorganizowany przez T. U. R. w dniach od 5 do 13 października br. pozostawił niezatarte wrażenia w mojej pamięci.

Kurs trwał jak na ironię tylko to dni. Dlaczego to dni, jeżeli program kursu tego był tak bardzo obszerny.

Elektrownia wrocławska w zawody ze słońcem

Pod tym tytułem zamieściliśmy przed kilku dniami felieton, którego autorka dziwiła się, że elektrownia wrocławska oświetla w dzień niektóre ulice miasta, konkurując ze słońcem, podczas kiedy w nocy brak światła na innych ulicach miasta.

W związku z tym Elektrownia Wrocławską proszą nas o zaznaczenie, że niestety — także się temu dziwi.

Światła są gazowe codziennie o świcie przez specjalnych ludzi do tego zaangażowanych. Niestety, już po ich przejściu znajdują się tego rodzaju „dowcipnisie”, by potrafił otworzyć, a nawet zrobić szkrzynkę, w której znajduje się wyłącznik i właśnie oni zapalają w ciągu dnia światła na ulicach.

Co gorza stwierdzono, że wielokrotnie czynili to chyba nie tylko dla przekory milicjanci wrocławszy, zamiast przeszkadzać innym „adeptom” sztuki elektrotechnicznej.

Poprawcie się „dowcipnisie” wrocławscy, bo się nie bawicie. A jeśli was spoka przy takiej „zabawie” kontroler elektrowni, to możecie mieć z tego powodu wiele nieprzyjemności i kłopotu.

Mie ska Rada Narodowa powstała w Sycowie

SYCÓW (ZAP). Przed kilku dniami odbyło się w mieście Sycowie zebranie konstytucyjne Miejskiej Rady Narodowej. Przewodniczącym MRN został wybrany ob. Rupertino Bronisław, a jego zastępcą ob. Kżyżanowski Jerzy.

W czasie posiedzenia odbyło się ślubowanie radnych, po czym wybrano statutowe komisje.

Polska YMCA tworzy ośrodki na D/Śląsku

Polska YMCA przeprowadziła w lecie rb. szeroki program obozów letnich zdrowotno-wypoczynkowych, ogarniając tą akcją 10.000 dzieci i młodzieży.

Szereg obozów zorganizowany został na Dolnym Śląsku, jako zaczątek stałej pracy na Ziemiach Odzyskanych. Obecnie Polska YMCA przystąpiła do organizowania stałych ośrodków miejskich na Dolnym Śląsku.

Roboty remontowe prowadzone są już od paru miesięcy we Wrocławiu i w Jeleniej Górze. Do Wrocławia wysłała już Polska YMCA pierwsze komplety książek, jako zaczątek biblioteki.

W najbliższym czasie otrzyma też bibliotekę YMCA Jelenia Góra.

Wolna trybuna

Podziękowanie dla MZK

Stanowny Panie Redaktorze! Przed kilku dniami prosiłmny dyrektora Miejskich Zakładów Komunikacyjnych we Wrocławiu, o wcześniejsze puszczenie wozów linii nr. 7 z dzielnicy Krzyki.

Z całą satysfakcją podkreślamy, że dyrekcja MZK spełniła naszą prośbę i obecnie tramwaje chodzą tak wcześnie, że możemy nimi jeździć do naszej fabryki.

Prosimy Pana Redaktora o umieszczenie również niniejszego podziękowania, aby dyrekcja MZK przekonała się, że umiemy być wdzięczni za spełnienie naszej prośby.

Robotnicy z Pa-fa-wagu z dzielnicy Krzyki

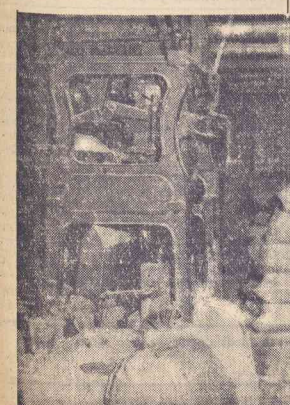
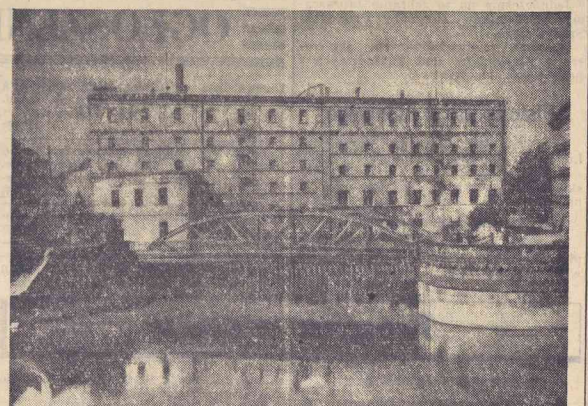
Pięć wagonów mąki dziennie dostarczy młyński kolos w Oleśnicy...

Potrzeba tylko prądu

Młyn M5/55 w Oleśnicy jest urządzone według najnowszych wzorów techniki. Siedmiopiętrowy budynek i szeroka sieć magazynów stanowią potężną fabrykę mąki, jaką nie może się poszczycić nawet Ameryka. Młyn wybudowany został w roku 1941-szym i był własnością spółki akcyjnej „Grosse Mühle”. Pojemność silosów młyńskich wynosi 5.200 ton, a zdolność przemiałowa młyna na dobę — 45 ton pszenicy i 40 ton żyta.

Samoczynne i najnowocześniejsze maszyny redukują pracę załogi młyńskiej w jednej zmianie do 12 osób. Młyn posiada własną stację pomp, bocznice kolejową i urządzenia przeciwpożarowe.

Przejęty w lutym 1946 r. przez władze polskie był częściowo zdemontowany, kółka nie posiadały ani jednego pasa, urządzenia transportowe były zniszczone. Doprowadzenie młyna do porządku wymagało niemało pracy i

pieniędzy. Zaspokojenie kół maszynowych w pasy ze skóry pochłonęło 1 mil. 900 tys. złotych. Obecnie młyn jest całkowicie zdany do użytku, brak tylko dostatecznej ilości prądu. Dla pełnego uruchomienia młyna potrzeba 620 KW. Niech energetycy pomyślą na tym, wiech pomogą w uruchomieniu młyna, bo ludność naszego województwa czeka na tanią mąkę.

Stary młyn na kołach

Obok najnowocześniejszego młyna w świecie — mamy także młyński zażytek historyczny, który nie chce ustąpić produkcji nowoczesnemu lepiej urządzonego młyna. Stary młyn „Maria” we Wrocławiu daje na dobę 70 ton mąki. Porusza się młyn na trzech kołach o mocy 150 koni. Pozostałe trzy kółka są w remoncie. Warto obejrzeć młokodajną „Marię”.

E. Łatawona

